

TALLINNA KESKRAAMATUKOGU KUU RAAMAT

Meelis Kupits „Täiesti tavaline merereis“ (2020)

Rasketest aegadest on ikka püütud üle saada nalja ja naeruga. Hirmsadki juhtumised on tagantjärele vahel päris naljakad, sestap on suured inimesed läbi aegade hooliga armastanud kokku koguda ja välja anda anekdootikogumikke, nt sõduri-, tudengi- ning nõukaaja naljadest. Lugejaid naerutavad nii vanad naljad (vt Sirje A. Rei „Eesti sajanditagused naljad“) kui kõige värskemad „säutsupäasused“ Keiti Vilms, Mart Juur ...

Lapsi aga tõmbab hoopis vahvate piltide poole. Aastaid on Eesti lastealaste lemmikud Soome autorite Aino Havukainen ja Sami Toivoneni Teedu ja Peedu lood, mida ikka uuesti soovitakse lugeda, samuti Mauri Kunnase raamatud. Nende ühine joon on pöörase tegevustiku kõrval just nimelt naljakad illustratsioonid. Veidi suurematele teevad nalja Andy Griffithsi ja Terry Dentoni puonniraamatud, samuti Julian Clary sari Julgete-nimelisest hääniiperest.

Juuni alguses võib näha, kuidas raamatukogus koomiksiriiv loetud päevadega tühjeneb – lastel on lõpuks ometi aega lugeda omal vabal valikul midagi lõbusat ja kerget, mis teeb tuju heaks. Paraku on Eesti omamaised koomiksiraamatuid endiselt napilt. Esimese

hooga meenuvadki autoritest vaid vanameister Olimar Kallas ja Joonas Sildre. Eesti kultuurkapitali ja Eesti mere-museumi toel ning viimase 85 aasta juubeli puhul nägi aga kirjastuses Tänapäev 2020. a trükivalgust veel üks väga omanäoline koomiksiraamat: „Täiesti tavaline merereis“.

Raamat algab kirjeldusega, milline vaatepilt võis avaneda 1970. aastatel Tallinna sadamas ja kuidas tollal üldse tööstuslik kalapüük käis. Pisdetailideini saab piltidelt selgeks, millised nägid välja kalalaevad ja püügiriistad, milliseid kalu püüti, mis ametikohti ja ülesandeid meeskonna iga liige laeval täitis jne. Siis seisab ühel päeval Tallinna sadamakäes ääres traalerist ümber ehitatud ja värskelt remonditud noodalaev Soela, valmis meeskonda ja varustust pardale võtma. Järgnevatel lehekülgedel seiklevad Soela ja tema 23 meeskonnaliiget nii jäisel Põhjamerel kui palava Aafrika lähistel, tormilainetes ja vaikesel vetel, ületatakse ekvaator ja peetakse laeval jõulegi. Nagu muuseas ilmub end lugejale selgitavaid kommentaare jagama aeg-ajalt ka laeva kaitsevaim, koterma Ortwin. Lõpuks jõuab Soela taas kodusadamasse ja kuudepikkune seiklus võetakse kokku: „Oli üks tavaline merereis.“

Raamat on põnev sümbioos mitmest žanrist, olles ühtaegu nii ajaloolane teadmiskirjandus kui koomiksivormis (vähemalt osalt tõestisündinud) naljakate seikade kogumik. Autor on leidnud huvitava mooduse, kuidas kirjutada ajaloo argistest asjadest, kõnealusel juhul Nõukogude aja kalapüügist nii, et seda oleks põnev lugeda ka tänapäeval. Selgub, et Meelis Kupitsale, kes on ametilt eelkõige seotud lennundusega, kuid huvitub ka merenduse ajaloost, on see juba mitmes kord koomiksiraamatut kirjutada-joonistada. Varem on temalt ilmunud lennunduse teemal „Rahutud ajad ja lisalugu Vesi paneb rattad käima“ (Eesti koomiksiseits, 2013) ja „Maast lahti: juhtumeid lendamise ajaloost“ (Valgus, 1998), kuhu koguti kokku aastatel 1990–1996 ajakirjas Põhjanael ja ajalehes Meie Meel ilmunud lood.

Meelis Kupitsa stiil nii kirjas kui pildis on muhe ja mõnus, nii sobib „Täiesti tavaline merereis“ iseseisvalt lugeda juba parajas kainikueas, aga koos sõnaseletaja-täiskasvanuga noorematelegi ja on huvitav lugemine ka täiskasvanule. Eriti soovitatav tehnikahuvilistele poisitele, nii väikestele kui suurtele!

JANA ORION
Kadrioru raamatukogu raamatukoguhoidja

TALLINNA KESKRAAMATUKOGU SOOVITAB: Raamatud nalja ja naeruga

Timo Parvela „Ella ja Sampa vägiteod“ (2020)

Soome rõõmsameelse ja hoogsa raamatusarja uus osa, milles toimetab 2. klassi Ella oma klassikaaslastega. Nutikad lapsed leiavad mossitava Sampa murele – ema ei luba teda Batmanide kokkutulekule – lahenduse, ja seda seiklusi, sekeldusi ja naeru täis teekonnal. Aastaid armastatud raamatusarja sündmusi on kajastatud headuse ja õpetlikkuse kaudu.

Kadri Hinrikus „Taks ja dogi“ (2020)

Kadri Hinrikus, kelle sülest on ilmunud mitmeid väga populaarseid lasteraamatuid, rõõmustab lugejaid uue mõnusa huumorika teosega „Taks ja dogi“. Raamatus kohtab eri koeratõuge oma väga naljakate eripäradega. Olulisel kohal on sõprussidemed, teineteisega arvestamine ja erinevuste mõistmine. Mõne tegelase juures võib ära tunda ka inimlikke jooni. Kogu tegevustikku ilmestavad Elina Sildre puna-must-valge-hallid pildid.

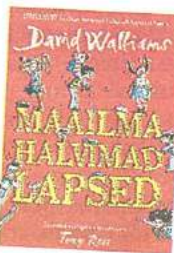
Helena Koch „Kartuli kuningriik“ (2021)

Vaimukas raamat, kust saad teada, miks on kõrvitsal vääned (salakuulamiseks) ning mis on porgandi mure (kõigile meeldivad vaid beebiporgandid). Tore raamat algklassilapsele, mis olukirjelduste kaudu tutvustab ka kõõgivilju. Anne Pikkov annab oma detailsete piltidega teosele lisaväärtust.

David Walliams „Maailma halvimald lapsed“ (2020)

Inglismaa tuntud lastekirjaniku raamat, milles on kümme lugu halvadest lastest. Peategelased käituvad ühel või teisel moel kehvasti ja saavad seetõttu paraku ka paraja palga. Nii et lood on küll lõbusad, aga sugugi mitte õnneliku lõpuga. Tegelaste seas on näiteks Ilalõug Ivan, Räpa-Rita ja Norman Ninanokkija. Raamatule on inglise keeles ilmunud kaks järge.

Grigori Oster „Kõrgem kommiteadus: kommisoimootika algajatele ja edasijõudnutele“ (2020)

Raamat, mis tõsiteaduslikult lugejat naerutades kirjeldab kommide söömist ja sellealaseid uuringuid. „Korralik“ teadusraamat on jagatud õppetundideks ja sisaldab lisaks küsimusi ja iseseisvaid laboratoorseid töid (sh kommide söömist). Hoiatus! Lõbusat raamatut lugedes saab märkamatuks ettekujutuse, millist sõnastust võiks tulevikus tõsisemates koolitöödes kasutada.

KERLIKA KÄSPER, Nõmme raamatukogu juhataja
JANDRA PEGEL, Nõmme raamatukogu raamatukoguhoidja

IN MEMORIAM
RAIMU PRUUL
10.06.1945–22.04.2021

Raimu Pruul oli Hiiumaa poiss. Ta õppis Emmaste 7-klassilises koolis ning lõpetas seejärel 1963. aastal Kärdla keskkooli. Tollal veel Eduard Vilde nime kandnud Tallinna Pedagoogilise Instituudis õppis Raimu füüsikat ja üldtehnilisi distsipliine.

Lühikest aega töötas ta instituudis muusika-pedagoogika kateedri laborandina, pärast kõrgkooli lõpetamist Võnnu keskkoolis õpetajana. Alates 1970.

aastast, ühtekokku 50 aastat, oli Raimu Pruuli töökoht Häädemeeste keskkoolis ning sellest 26 aastat kooli juhina.

Nende aastate sisse mahtus lisaks mitmesugust tegevust, sest Raimut lihtsalt jätkus palju.

Ta on olnud 8. klassi füüsikaõpiku ja raamatu „Eesti koolid 2000“ kaasautor. 26 aastat ajavahemikus 1974–1990 oli Raimu Pärnu maakonna füüsikasektsiooni esimees. Aastatel 1997–2000 oli ta Pärnumaa Tiigrihüppe töөрühma liige.

Raimu Pruul oli Eesti koolijuhtide ühenduse esindajate koja liige alates koolijuhtide ühenduse loomisest 1990. aastal kuni 2016. aastani. Pärnumaa koolijuhtide ühenduse eestvedaja oli ta samuti 1990. aastast kuni 2016. aastani ning kuulus praeguseni PKJÜ eestseisusesse. Pikka aega oli Raimu Pärnumaa omavalitsuste liidu noorsoo- ja hariduskomisjoni liige.

Aastatel 2006–2013 oli ta riikliku eksami- ja kvalifikatsioonikeskuse kutsevalifikatsioonikomisjoni esimees 1993–2009 oli Raimu Pruul Häädemeeste vallavolikogu liige, sellest 12 aastat volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees.

Tunnustused:

- 2003 Eestimaa aasta õpetaja aunimetuse
- 2003 Pärnu maakonna aasta haridusjuht
- 2010 Häädemeeste valla aukodanik, valla vapimärgi omanik
- 2011 aasta haridusjuht
- 2014 Pärnu maakonna aasta õpetajate juht
- 2017 omistati Pärnumaa vapimärk

Raimu Pruul justkui poleks tahtnudki vanaks saada, temas oli peidus ikka see uudishimulik ja nooruslik poiseke. Vanaduspõlv polnud lihtsalt tema jaoks. Raimu peale mõeldes kerkib ikka silme ette tema rõõmsameelne ja sõbralik olek. Kõige kergem on teda ette kujutada klassi ees füüsikat õpetamas, sest õpetajana töötas ta eelmiselgi õppeaastal. Füüsika vastu oskas ta huvi tekitada nii algklassiõpilastes kui gümnaasistides. Ka distantsõpe polnud Raimu jaoks keeruline, sest talle oli omane kohaneda kergesti igas olukorras. Uusim tehnika oli Raimu jaoks põnev väljakutse ja ta oli sellega alati kursis. Alles hiljuti rääkis Raimu mõttest luua kooli kosmonautika

huviring. Heaks vahelduseks tõsisele tööle astus Raimu aeg-ajalt diskoripuldi, kus ta samuti palju aastaid tegutses. Veel eelmisel aastal toimetas Raimu koolis aktustel helitehnikuna. Selle õppeaasta avaaktusel pidi ta tulema sellesse rolli viimast korda. Hommikul olime pisut mures – Raimut ei olnud. Raimule helistades vastas ta rahuliku häälega: „Ma olen poisid välja õpetanud ja usaldan neid, ma ei pea enam tulema.“

Täname Raimut juhendamast-õpetamast-toetamast Häädemeeste õpilasi kõikide nende pikkade aastate jooksul, samuti kolleegide nii oma koolis kui teistes koolides. Edasi juba ilma temata. Õnneks on Raimu sisukalt elatud päevad täitnud hoolivuse ja andmise nektariga varasalved, millest jätkub ainekandmiseks veel pikkadeks aastateks mitmele põlvkonnale.

Kaastunne abikaasa Merikesele, tütardele ja nende peredele.

Häädemeeste Keskkool
Pärnumaa Koolijuhtide Ühendus
Häädemeeste Vallavolitus
Häädemeeste Vallavolikogu

Me mõtted käivad neid radu, kus olime koos teel. Kõikjal on jälgi su töödest ja tegudest me jaoks siiani veel ...

Mälestame endist Häädemeeste Keskkooli direktorit, Pärnumaa Koolijuhtide Ühenduse esimeest ja Eesti Koolijuhtide Ühenduse teenekat asutajat ning juhatuse liiget

Raimu Pruuli
ja avaldame sügavat kaastunnet lähedastele.

Pärnumaa Koolijuhtide Ühendus
Eesti Koolijuhtide Ühendus